

KIS HÍR

PRÓBÁLGATTA . . . (Lásd a 116. lapon.)

LX. köt. 8. szám.

Ára negyed-évre 2 kor. Egyes szám ára 24 fill.
Megjelen minden vasárnap 16 lapon.

1901. február 24-én

AZ ŐSÖK KINCSE.

— Elbeszélés számos képpel. —

(Folytatás.)

NAGY haraggal hagyta el Katinka Andort és Etuskát, de alig hogy egy közeli bokornál befordult, már földerült kissé az arcza, mert kedves emberét, Bálint fő-lovaszt pillantotta meg. Bálint nagy buzgalommal végzett olyan munkát, mely éppenséggel nem az ő dolga volt: a kerti utat gereblyélte, tisztogatta.

— Miért fárad ezzel, Bálint? kérde Katinka. Hiszen ez a kertész dolga.

— Igen is, nagyságos kisasszony, de én szívesen segítek, amiben lehet. Az öreg kertész panaszkodott, hogy egyik legénye beteg, pedig ma délutánra nagyon szép rendben kellene mindennek lenni, mert sok vendég jön a Matilda nagyságához. Hát segítek egy kicsit. Nem nézem én azt olyan szorosán, hogy ez vagy az nem éppen az én dolgom. Az a fő, hogy soha semmi hiba se legyen a kastélyban.

— Maga nagyon derék ember, Bálint. Látszik, hogy még tart az urasága hírére, nevére.

Kérdés, nem bánta volna-e meg ezt a dicséretet, ha látja, milyen csufondárosan vigyorgott Bálint, mihelyt Katinka odább ment. És hozzá gunyosan dörmögte:

— Van esze Bálintnak, kisasszonykám, valamikéivel több, mint a nagyságos kisasszonykának. Segítek a kertésznek, hehehe! És ott gereblyélek, ahol meg is hallok valamit. No, jól indul a dolog. Már gyönyörűségesen összeveszett Katinka kisasszony az urfival. Majd csak megérjük, hogy elmegy a nyakunkról ez a hetyke új gazda. Ha másképp nem — no majd tudom én, mit csinállok. Most pedig már

elég volt az utkaparásból, megyek a magam dolgára.

Ezalatt Andor és Etuska meglehetősen elkedvetlenedve álltak ott a nap-óránál s kivált Etuska maga is megrémült a ropant merészségétől, hogy Katinkával szembe szállni bátorkodott. Andor inkább csak a vállát vonogatta.

— Már valóban nem tudom, haragudjam-e vagy nevessek, szólalt meg aztán. Ennek a Katinkának a feje tele van ősi babonával és kevélységgel; azt szeretné, hogy valami középkori lovagnak készüljek, aki egyebet sem tesz, csak hősködik, garázdálkodik és az uraságával parádézgat. No, ezt nem fogom ugyan tenni... hanem... tehetek egyebet, hogy békesség legyen.

— Mit? kérde Etuska aggódva.

— Azt, hogy ti vigan és boldogan élhesetek itt tovább, úgy, mint amikor én még nem voltam itt. Nem köll nekem okvetlenül itt lennem. Majd beszélek Bódi bácsival.

— Nem, nem, azt nem szabad tenned! mondá Etuska élénken. Én nem akarom, hogy elmenj innen... itt van a helyed és... oh, ismerem én Bódi bácsit! Még bizony azt határozná, hogy én meg Katinka lóduljunk innen, mert te vagy az úr és örökös. Milyen szégyen volna az reánk, ha el köllene innen vándorolnunk, mert nem fértünk meg veled!

— Arról szó sem lehet! Már ugyan hogy gondolhatsz ilyet? mondá Andor jószíviuen. Persze, igazad van, oktalanságot mondtam. Dehogy szólok Bódi bácsinak! Inkább eltűröm a Katinka bogaras széléit. Most már azt is sajnálom, hogy említettem előtte azt a fehér asszonyt, ha már annyira rosszul esik neki.

— Igen, attól nagyon megriadt. Minap megsugta nekem, hogy be is irta a fehér asszony krónikájába, amit látott.

— A fehér asszony krónikájába? Hát az micsoda?

— Fönn a titkos levéltárban, ahol az ősi kincset láttad, van egy irat-csomó. Régtől fogva mindig följegyzik, ha a fehér asszonyt látták vagy megtudtak róla valamit. Az mind együtt van abban a csomóban.

— No, azt látnom kell! Annyi idő alatt hatalmas csomó babonás bolondság gyülehetett össze.

— De Andor... hát te... igazán nem hiszed?...

— Egy csöppet sem. És ajánlom neked is, Etuska, ne hidd az efféle oktalan meséket. Akinek esze van, nevet rajta.

— És szegény Katinkának mennyi aggodalmat okoz! Jaj te, Andor! Ha be tudnád neki bizonyítani, hogy ok nélkül aggódik, akkor talán meg is békülne veled.

— Megpróbálhatom s azt hiszem, sikerülni fog. Minap este már láttam valamit, ami talán nyomra vezet. Még ma éjjel újra fürkészni fogom.

— Segíthetek én is?

— Jó lesz. De meg köll ígéred, hogy nem fogsz ijedezni, sikoltani, ha valami szokatlan dolgot látsz.

— Nem, nem fogok... Oh, bátor vagyok én, ha... ha...

— Ha nem vagy egyedül, ugy-e. Etuskám? szólt Andor vidáman.

— Nos, hát igen! felelé a leányka nevetve.

S a két rokon kar-öltve, földerült kedvel tért vissza a kastélyba.

Ott már nagy mozgás, sürgés-forgás uralkodott, már kezdtek érkezni a vendé-

gek. Többen ebédre voltak hivatalosak, mások csak délután érkeztek, csupa előkelő uri nép a környékről; jöttek néhányan hívás nélkül is, mert az egész vidék kíváncsi volt a garamvári kastély és uradalom fiatal kis gazdájára. Matilda néni egész sor urnak és asszonynak, öregnek, fiatalnak mutatta be Andort, aki csak eleinte volt kissé elfogódott, de mihamar fesztelenül beszélgetett mindenkivel. Nem is eshetett az nehezére, mikor öreg, fiatal, nő, férfi mind olyan nagyon nyájas volt hozzá. Hja, mert ha fiatal is, mégis nagy ur Garamvály Andor urfi!

A két leány szorgoskodva járt-kelt a vendégek közt s kivált Katinka ügyesen intézett mindenfélét az öreg Matilda néni helyett. Vidám, nyájas, kedves volt, nyoma sem látszott rajta a délelőtti nagy haragjának. Andorral is fesztelenül beszélt, ha éppen ugyan-egy csoportba kerültek. Andor örömmel kezdett bizakodni, hogy Katinka már kifujta a haragját; de öröme csak addig tartott, míg az utolsó vendég is el nem köszönt. Ekkor Katinka oda lépett hozzá és megint fagyos hangon mondá:

— Idegenek előtt nem szabad elárulni, ha viszály van a családban, tehát a vendégek előtt beszéltem veled, de most megint ugy lesz, amint mondtam: semmi közünk egymáshoz.

Sarkon fordult és odább ment. Andor a vállát vonogatva mondá Etuskának:

— Folytatni akarja a háborút. Már csakugyan utána köll látnom, hogy megszelidítem. Jőjj Etuska, el akarom olvasni a fehér asszony krónikáját. Te jobban tudod a járást a kincses szobába. Csak a képes csarnokon és a könyvtáron át lehet oda jutni, ugy-e?

— Persze. Mindjárt előhozom a képes csarnok kulcsát.

Fölmentek a képes csarnokba, onnan a könyvtárba s itt Etuska mindjárt rátalált a falburkolat ama titkos rekeszére, melyben a kincses szoba kulcsát őrizték. Egy nyomintásra kinyílt az ajtócska.

— Várj csak, majd magam is próbálom, hogy ezután én is ki tudjam nyitni, szólt Andor.

Próbálgatta (Lásd a képet a czimapon.) és mihamarabb bele tanult. Egyszere csak megszólalt Etuska:

— Csukd be hamar, jön valaki! Nem Katinka.

Csakugyan nehéz lépések hallatszottak a szomszédos képes csarnokból. Andor hamar kivette a titkos rekeszből a kulcsot és bezárta az ajtócskát. Néhány pillanat múlva már közeledett hozzájuk Bálint, a főlovász. Ravasz, sima képe teljesen közönyösnek látszott, pedig a szeme fürkészően tapadt a nagy kulcsra, melyet Andor a kezében tartott.

— Kiván valamit? kérdé Andor.

— A faluba megyek a postára s a nagyságos urfi említette, hogy vinni való lesz.

— Igaz! Már el is készítettem. Ezt a tiz koronát adja föl a postán... itt az utalvány.

Bódi bácsi bőven ellátta Andort zsebpénzzel s mikor Andor megjegyzé, hogy nem igen tudja, mire költhetné, az öreg ur azt felelte:

— Ha egyébre nem, jótékony czélra mindig költheted.

Igy már mindjárt talált is czélt. Szerencséjében sem feledkezett meg Lina néniékről és gyermekeiről, kiknél eddig vakáció-

zott. Levélben már megírta nekik, milyen fényesre fordult a sorsa és ígérte, hogy kis unoka-testvéreit, kik csak hírből ismerték a zsebpénzt, ezentúl ő fogja ellátni egy kis apró pénzzel. Hát ezt az ígérését iziben be is akarta váltani.

Bálint átvette a pénzt, melyre egy pillanatig sováran bámult; aztán megfordult és távozott, miközben elégedetten dörögte:

— Tiz korona... az is valami... és a kulcs a kezében volt... láttam... az is valami... majd megtudok én még többet is, még ha nem szól is egyebet Katinka kisasszony.

Mert mielőtt Andor után a könyvtárba ment, Bálint oda lenn Katinkával találkozott, aki azt kérdezte tőle, nem látta-e Etuskát?

— De igenis, láttam. Andor urival ment föl... a képes csarnok kulcsa volt náluk, bizonyosan oda mentek.

Katinka össze ránczolta a homlokát.

— Nem szeretem, hogy ott járnak, szólt félig magához.

— No, nem igen tehetnek ott kárt; bizonyosan csak a képeket akarják nézegetni.

— Van ott egyéb is, fontosabb.

— Tudom, tudom, a kincses szoba. No, de oda nem mehetnek be, annak mindig csukva a vas ajtaja.

— Igen, de a kulcs... No Bálint, maga nagyon hű embere ugyan a családknak, de többet magának sem mondhatok.

— Oh, nagyságos kisasszony, én nem is fürkészem, ami nem az én dolgom. Csak éppen mert a kisasszony, látom, aggódik, hogy talán nyitva hagyják a kincses szo-

bát, hát ugy méltóztatik parancsolni, majd én feltűnés nélkül utána nézek és ha hibát látok, jelentem a kisasszonynak.

— Az valóban jó lesz, mert Andor még nem tudja kellően becsülni az ősi családi ereklyéket.

... GYANAKODÓLAG
NÉZETT RÁ.

(Lásd a 119. lapon.)

Bálintnak esze ágában sem volt, hogy mostanában a postára menjen; de ürügynek ez is jó volt. S mikor az Andortól kapott pénzzel távozott, nagyon meg volt elégedve.

— Nem mond többet Katinka kisasz-

szony a hűséges Bálintnak sem a kincses szoba kulcsáról? Hehehe! Nem is kell több. Most már tudom, hogy a kulcs ott van valahol. Majd megtaláljuk!

Bálint távozása után Andor kinyitotta a kincses szoba ajtaját. Etuska pedig így szólt:

— Én most lemegyek Katinkához, hogy egy kicsit megbékítsem.

Andor egyedül maradt. Azonnal hozzá látott a kutatáshoz és a régi iratok közt hamar ráakadt egy vastag csomóra, melynek borító lapjára ez volt írva: »A fehér asszony«.

Kíváncsian bontotta fel. Sok régi, elfakult írás volt benne, egy része latin nyelvű. Andor tudott már annyit latinul, hogy ezeket is megértette; ki is betűzött néhányat s ezek mind körülbelül egyforma babonás leírások voltak arról, hogy a fehér asszonyt miként látták a kastély lépcsőcsarnokában. Már szinte unalmasnak kezdte Andor találni, mikor egyszerre csak egészen friss írású levél akadt a kezébe, melynek alján a »Katinka« név volt olvasható. S ez az írás így szólt:

»Mivel ősi szokás családunkban, hogy mindenki följegyezze, ha a fehér asszonyról tud valamit, tehát örök emlékezet okáért följegyzem, hogy én, Katinka oly szerencsétlen voltam, hogy találkoztam a fehér asszonnal a lépcsőcsarnokban, mikor egy éjjel, vendégeink távozása után, éjfél tájban szobámba mentem. Leirom ezt előre, hogy bizonyágul szolgáljon az ősi hagyomány mellett, mely azt mondja, hogy a fehér asszony megjelenése szerencsétlenséget jelent, még pedig legtöbbször annak a közeli halálát, aki látta. Ha rövid idő alatt meghalok, tudják meg ebből, hogy a fehér asszony megjelentette.«

— Mekkora együgyűség! kiáltott föl Andor és nagyon tiszteletlenül oly hevesen csapta az asztalhoz az íráscsomót, hogy szerte röptültek a levelek.

De nyomban rá más irányba terelődtek a gondolatai. Össze szedte az ócska írásokat s nyugodtan össze rakosgatta.

— Most már értem, miért sápadoz Katinka a fehér asszony említésénél. Azt hiszi, rövid idő alatt meg fog halni. Tessék! Hova jutott azzal, hogy nem válogatja meg, mi való tiszteletre a régi dolgokból és ragaszkodik még a babonás mesékhez is, mert jeles őseink korából erednek. No, minden esetre kipusztítom a kastélyból ezt a fehér asszonyt, mert az nem járja, hogy ilyen ostoba babona holtra ijesztgesse az embereket... Szegény Katinka! Igazán sajnálom. Csöppet sem mulatságos, ha valaki fiatal, egészséges, boldog és mégis egyik napról a másikra azt várja, hogy meghal. Még csupa ijedezésből bele betegszik. Okvetlenül tenni kell róla.

Vissza tette az írat-csomót a helyére s megnézte a szoba közepén a drága smaragd-kincset, amely most nem igen ragyogott, mert már esteledett. Olvasni nem lehetett többé s Andor kiment a kincses szobából, gondosan becsukta a vas ajtót, aztán elhelyezte rejtekébe a kulcsot. A falburkolatnál állva mondta magának:

— Lássuk... a második sorban... jobbról a harmadik rekesz... Ez az...

Éppen bezárta a titkos ajtócskát, mikor majdnem ijedten rezzent meg. Nesz hallatszott a szomszéd képes csarnokból.

— Ki van itt? kiáltá Andor.

— En vagyok, kérem alássan, felelt Bálint. Lámpást hoztam, már sötét van... ha talán parancsolni méltóztatik, hogy meggyujtsam.

Andornak sehogy sem tetszett a dolog. Hát ha leskelődött ez a gyanus ficzkó? Valjon látta-e, hol van a kulcs rejteke? Vallatni bajos; semmi esetre sem fogja megvallani. De nem is valószínű, hogy a homályban, a szomszéd teremből megleshetett volna valamit. Annyit mégis kérdezett Andor:

— Miért hozza maga a lámpást? Az inas dolga.

— Igen, kérem alássan, épp hozta is, de átvettem tőle, mert épp ide kellett jönnöm.

Ezalatt meggyújtotta a lámpást s az asztalra tette. Andor még folyvást gyanakvólag nézett rá. (Lásd a képet a 117. lapon.)

— Miért kellett ismét ide jönnie? kérdé.

— Alázatosan bocsánatot kell kérnem egy nagy hibámért... Nagyon röstellem, még soha sem esett meg rajtam... Nem vettem észre, hogy lyukas a zsebem... ime, tetszik látni — s kifordította a zsebet — és az a tiz korona kihullt, mialatt a faluba lovagoltam. Bocsássa meg a nagyságos urú. Mégtéritek a kárt. Tessék majd a béreimből lehuzni... inkább nem küldöm a szegény öreg anyámnak a jövő hónapban a rendes segítséget.

Andor egy szót sem hitt ebből a beszédből. De mit tehetett?

— Minden esetre nagyon gondatlan volt, Bálint, szólt komolyan. Nem kívánom, hogy megtéritek, legkevésbé pedig, hogy édes anyja szüköljön miatta. De máskor jobban vigyázzon! Most elmehet.

Ment is Bálint s amint a folyosóra ért, vigyorogva dörmögte:

— Vigyázok, urficskám, vigyázok és meg-

koppasztom máskor még jobban. Tiz korona is valami... és a kulcs! Az is valami.

Andor, egy érdekes könyv olvasásába merülve, hamar elfelejtette ezt az apró kellemetlenséget. Este, a vacsoránál, amint megpillantotta Katinkát, fölevenedett elméjében mindaz, amit fönnt a titkos levél-tárban olvasott és maga gondolt. Oda sugott Etuskának:

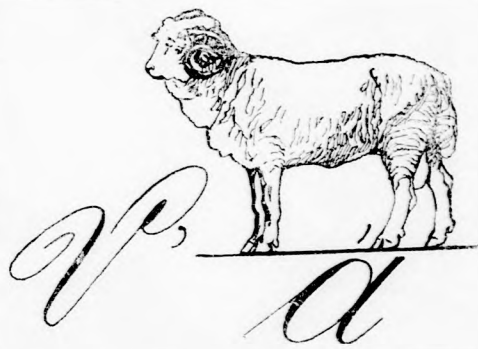
— Nagyon jól értem már, miért remeg Katinka a fehér asszonytól. Okvetlenül nyomára kell járnunk ennek a dolognak.

— Mikor?

— Még az éjjel!

(Folytatása következik.)

KÉP-REJTVÉNY.

A megfejtők névsorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő műveket:

„Jánoska. — Az arany gyűrű. — A paradicsom.“

Elbeszélések. Az ifjuság számára írta *Benedekné Indali Etelka*; számos képpel, díszes kötésben.

MARIKA ÁGYA MELLETT.

*Beteg vagy, beteg vagy
En édes gyermekem ...
Arczod pirossága
Ah, olyan szertelen!*

*Nem a szellő csókolt
Pirosra tégedet ...
Emésztő láz tüze
Híviti képedet!*

*Kis kacsád oly forró.
Szád széle cserepes ...
Hervadt rózsabimbót
Látni oly keserves!*

*Hát még a — hát még a
Szerető anyának!
Drága kis tárgya te
Ő nagy fájdalomnak!*

*Itt ülök nappalon,
Itt ülök éjjelen ...
Hogy megint rám neress,
Mindig csak azt lesem.*

*Meggyógyulásodnak
Biztató jele lesz
Édes kicsi lányom
Ha megint rám neccesz.*

*Kis ajkad megpittyen ...
Fehér fogad látszik ...
Enyhesztő álmokban
Veled angyal játszik ...*

*Végtére felpillantsz ...
Hosszasan nézel rám ...
Kinyújtod kis karod ...
»Te vagy, édes anyám?»*

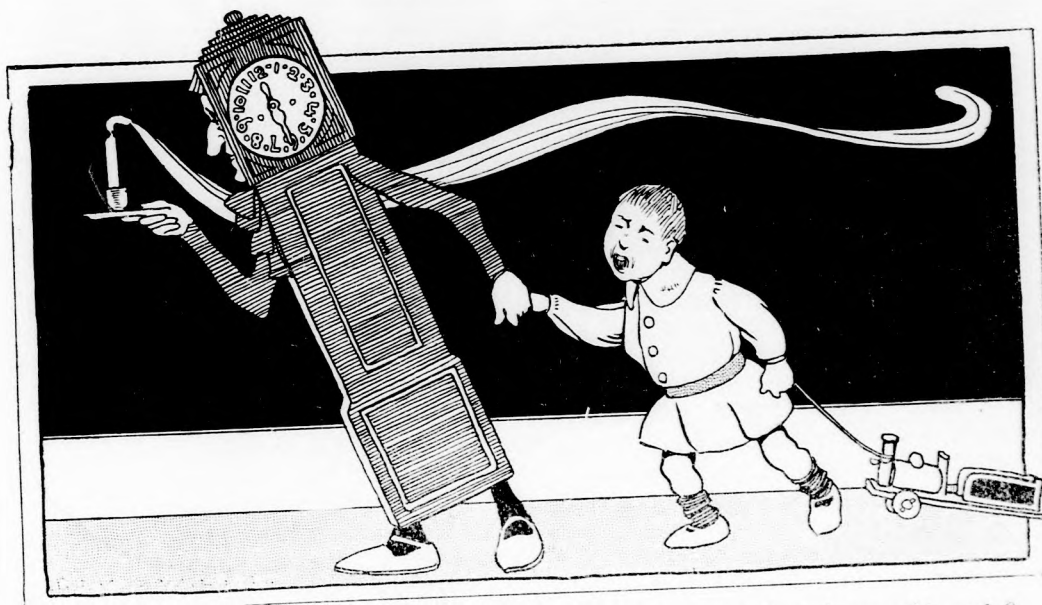
*»Oly régen láttalak ...
Szemem rád nem talált ...
S kis játszó pajtásom,
Az angyal hora szállt?»*

*»Hajolj hát föléd,
Hadd látom szemedet ...
Oh édes jó anyám,
Csókolj meg engemet!»*

* * *

*A csendes szobában
Nem hallszik semmi más ...
Csak vidám csicscergés.
Csak boldog zokogás.*

KÉSO JÁTÉK.

Egyre ketyeg a vén fali óra:
 »Későn van már! Kiki nyugovóra!
 Hé te Palkó, mit csinálsz még ébren?
 Éjjel lesz már... mégysz aludni szépen?»

»Oh, miért kell már is abba hagynom?
 Engedj még egy csöppet játszogatnom!
 A vasúti vonatom megkésétt.
 Jaj, ne süssess... nagyon kérlek téged!»

»Mit, te lurkó? Ennyi sem elég még?
 Hiszen rögtön elütöm az éjjelt!
 Ilyenkor pihenjen játék s munka —
 Lotty, vagy duglak a granáriumba!»

Laczi rémül... a granáriumban
 Ilyenkor patkány-lakodalom van.
 Nem bánja már, hogy erővel viszik...
 Nagyot alszik... föl sem ébred tízig!

A NÉGY RIGÓFI PRÓBA-UTJA.

— Madár-történetke. —

NÉGYEN ültek a fészekben a fiatal rigófiak: Pitty, Pötty, meg Csipp és Csöpp. Azaz dehogy ültek. Huzakodtak, tülekedtek, mert sehogy sem fértek. Nagyon kényelmetlenné vált számukra a fészek, melyben felnövekedtek.

— Persze, persze, kinőttetek belőle, szólt rigó apó. Maholnap ideje, hogy szárnyatokra eresszelek.

Megörültek neki a fiatalok és rögtön akartak indulni. A fészek tájékán már sokszor röpködtek és már jól bírták a szárnyukat. De rigó-mama még nem akarta őket végkép fölszabadítani. Nagy könyörgésre csak annyit engedett meg, hogy egy kis próba-utat tegyenek és estére a fészekbe vissza térjenek.

— És azt tanácsolom, az erdőből ki ne menjetek, mondá. Elég nagy és szép az erdő, bőven találtok benne szórakozást. De ha mégis kíváncsiak volnátok a sík mező-

ségre is, szorosan tartsátok meg ezt a három szabályt: kertnek még csak közelébe se menjetek, földön ne pihenjétek, mindenféle ketreczet, kalitkát gondosan elkerüljétek. Igérjétek meg!

Megígérték s rigó-mama meg is magyarázta, milyen veszedelmes hely a kert meg a szabadba csalogatónak kített kalitka. Mikor pedig indulóban voltak, még a lelkökre kötötte:

— Aztán ti nagyobbak jól vigyázzatok a Csöpp öcsikétekre, baja ne essék.

Ezt is megígérték, mert Csöpp volt köztök a legkisebb és legfiatalabb, ő került ki legkésőbb a tojásból. Gyöngébb is volt a többinél és rigó-mama legjobb szerette volna, ha otthon marad; de Csöpp nagyon ígérte, hogy vigyázni fog, és mert mindig engedelmes és szavatartó volt, hát rigó-mama mégis csak utnak eresztette.

Vigan és boldogan röpült ki a négy rigófi. Nagy örömük telt benne, hogy milyen jól birják, pihenésre nem is gondoltak és épp mikor már kissé fáradni kezdtek, eljutottak az erdő szélére. Itt letelepedtek egy fára és kíváncsian néztek ki a nyílt vidékre.

— Sokkal szebb oda kiünn a szabad térségen, szolt Pitty.

— Sokkal! bizonyitá Pötty. És nem látok semmi veszedelmet. Körül nézhetünk ott is egy kicsit.

— Nem, nem! mondá Csöpp. A mama azt ajánlotta, hogy ne menjünk ki az erdőből.

— De nem is tiltotta, felelé Csipp. Meg is mondta, mire köll vigyáznunk, hát tudjuk. Menjünk!

Mivel a nagyobbak megindultak, a kis Csöpp sem maradhatott egymaga ott, hát követte őket. Jó darabon röpültek, végre leszálltak egy bokorra pihenni, onnan nézettek szét. Nem messzire magas kőfal kerítés látszott.

— Ott bizonyosan kert van, szolt Pitty. Már jó ideje szemmel tartom, de sehogy sem látom, miért volna veszedelmes hely? Nézzétek, mindenféle madár-atyánkfia röpök ott ki és be. Én bizony bekukkantok, hogy mi van az ilyen kertben.

A többiek elleneztek, de Pitty nem tágitott.

— Hiszen nem maradok ott, mondá Ha féltek, hát ne jöjjetek. Majd elmesélem nektek, mit láttam. Röpüljétek lassan tovább, nem sokára utól érlek.

Pitty eltűnt a kerítés mögött, a többi három pedig lassan odább röpült. De még nem jutottak messzire, mikor mennydörgészerű hatalmas dörrenést hallottak. Ugy megijedtek, hogy remegve menekültek egy sűrű bokor tövébe.

— Mi lehetett ez? kérdezte Csöpp. Mennydörgés, mikor tiszta az ég?

Érteni nem értették, de rosszat sejtettek, mikor a kerítés mögött valaki így kiáltott föl:

— No, megint lepuffantottam egy tolvajt. Ez sem fog több cseresznyét lopni. Jó pecsenye lesz a czirmosnak.

A három rigófi nem tudta, kicsoda-micsoda az a Czirmos és mi lesz az ő jó pecsenyéje. Jó ideig vártak, de csak nem jött Pitty s végre Csipp így szolt:

— Menjünk odább . . . majd utól ér a testvérünk.

— Csak induljatok, felelé Pötty. Engemet úgy megrendített az a mennydörgés, hogy még pihennem köll. Ha pedig el találnék aludni, hát költsetek föl, mikor vissza térében lesztek.

— De hiszen, tudod, nem szabad a földön hálunk.

— Tudom, tudom, nem is akarok sokáig itt maradni. Láthatjátok, hogy itt semmi veszedelem sincs. Pihenni pedig itt a pázsiton kényelmesebb, mint fönn a fán megkapaszkodva. No csak menjétek!

Hát Csipp és Csöpp odább is röpültek, míg Pötty szépecskén elszenderült a bokor tövében. Talán még nem is aludt nagyot, mikor valami neszre rezzent föl. Épp csak azt tehette még, hogy fölpillantson és halálra rémüljön. Mert egy róka állt előtte . . . az az dehogya is állt! Már rárontott, meg is kaparította. Ót ugyan hiába fogják már Csipp és Csöpp keresni.

A megfogyatkozott társaság, mely már csak Csipp és Csöpp testvérekből állott, egy ideig még röpült, de nagyon megcsappant kedvvel.

— Forduljunk vissza, térjünk haza, ajánlotta Csöpp.

— Nem bánom, felelé Csipp. Csak megnézem még, mi van amott ni, annak a sövénynek a tövében? Mint ha atyánkfia füttyörészne ott.

Közelebb mentek Csakugyan, egy rigó atyafi füttyörészett ott, ámde nem a sövényen szabadon ülve.

— Benn ül valamiben, szólta Csöpp. Ne menjünk közelebb. Ez lesz az a kalitka nevű veszedelmes jószág.

— Jaj te oktondi! felelé Csipp. Már hogy lehetne ez veszedelmes jószág, mikor atyánkfia ül benne és vigan füttyörész? Illik, hogy meglátogassuk.

— Nem, nem! Ne menj!

— Maradj, ha félsz. Én meglátogatom. De mindjárt visszatérek, aztán haza megyünk.

Abból ugyan semmi sem lett, hogy Csöpp valaha még haza tért volna. Beszökkent a kalitka nyitott ajtaján s meglepődve látta, hogy a benn ülő rigó atyafi oda van kötve. De még nem is kérdezősködhetett, már egy kis csattanás hallatszott: a kalitka ajtaja csapódott be, Csöpp meg volt fogva. Ugyan-e pillanatban egy fiú jelent meg, fölemelte a kalitkát és diadalmasan szólt:

— Gyönyörű rigó! Kapok érte legalább is husz fillért.

És vitte, halálnál is keserűbb örökös rabságba.

Látta ezt Csöpp s megrémült.

— Egymagam maradtam . . . mit tegyek? Legjobb lesz, ha egyenest haza sietek.

Sietett, de mégis megállt a bokornál, ahol Pötty elmaradt s ahol most néhány véres toll hevert; aztán a kertnél is megállt, a melybe Pötty bekukkantot. Hivogatta őket, hiába. A nap pedig már nyugovóra hajlott.

— Nem várhatok tovább, mert még haza sem talállok sötétben. Pötty és Pötty talán már otthon is vannak.

Persze, nem találta őket otthon s mikor elbeszélte a próba-ut eseményeit, rigó-apó és rigó-mama mélyen elszomorodtak. Ok jól tudták, mit jelentett az a nagy dörrenés, meg az a néhány véres toll.

— Végök van! Kettő meghalt, a harmadik örökös rab! Egyedül te, a leggyöngébb kis Csöpp, menekültél, mert hallgatál intésünkre!

A FEKETE KECSKE.

— Mese. —

MOL volt, hol nem volt: volt egyszer egy király. Ez a király egyszer vadászat-közben úgy eltévedt a sűrű erdőben, hogy meg nem tudta találni az utat. Bolyongott jobbra-balra, előre-hátra, de hasztalan, mert mindenütt irdatlan bozót állta az utját. Kürtölt, kiabált, de csak az erdő felelt neki. Szörnyű kétségbe-esés szállta meg a király szívét.

— Én Istenem, mi lesz velem? sóhajtott többször.

Hát amint így búsongva jár-kél, elébe toppan egy nagy fekete kecske és azt mondja:

— Hallod-e király! Én kivezetlek az erdőből, ha nekem adod a lányod!

— Hogy mered, csuf állat, a lányomra vetni szemed? kiáltotta haraggal a király. Pusztulj a szemem elől, amig jól van dolgod!

S azzal ment, bolyongott tovább. Mikor már csak nem össze roskadt a fáradtságtól, megint elébe toppan a kecske.

— Ha nekem adod a leányod, kivezetlek az erdőből! mondta ismét.

— Pusztulj előlem! kiáltá felháborodva a király.

S aztán újból neki vágott a sűrűségnek. De egyszer csak az éhség meg a fáradtság

azt mondta: hopp megállj! És a király erőtellenül vágódott le a földre.

— Végem van! sohajtá kétségbe esetten.

— Ha nekem adod a leányod, nem vetek neki csak néhány percet és kivezetlek az erdőbül! szólt az eléje topanó fekete kecske.

A király most már nem kergette el haragosan, hanem alkudozni kezdett vele.

— Kivánd a koronámat, az országomat, szívesen oda adom, ha megmentesz. Csak a leányomat, a szemem fényét ne kérjed! Így könyörgött alázatosan a kecskének a király.

A TÓBI KUTYÁJA.

I.

Teljesült a Tóbi régi óhajtása:
Van már neki kedves kis kutyus pajtása.
Ajándékol adták a bácsi s a néni.
Még kicsinyke, no de meg fog az majd nőni.

— Nem köll nekem sem a koronád, sem az országod, csak a lányod! felelé a kecske. Adod, vagy nem?

— Meglesz a kívánságod, csak vezess! mondá szomoruan a király.

Nagy nehezen, mert alig volt jártányi ereje, fölkel a király és a furcsa vezetővel neki indult az erdőnek. Került-fordult, míg

egyszerre csak egy sövényhez jutottak és hamarosan kiértek a rengetegből. Ott aztán elvált tőle a kecske.

— Három nap multán ott leszek a lányodért, mondá. De figyelmeztetek, hogy ne próbáld megszegni az ígéretedet, mert halálnak halálával halsz meg!

Ezzel eltűnt a király szeme elől.

Busan ment haza a király. Megszabadult ugyan, de oda az egyetlen gyermeke! Mikor haza-ért mindent elmondott a királynénak, meg az egyetlen lányának.

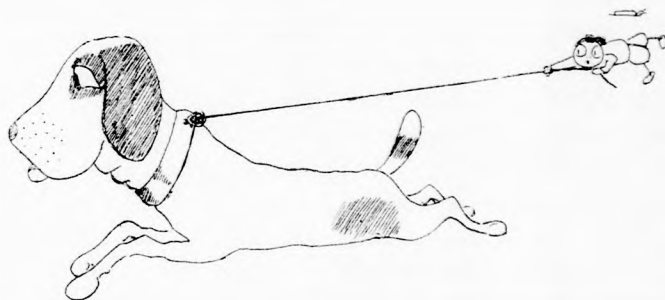
A király-kisasszony úgy megsajnálta bánatba borult édes apját, hogy egyre kérte, vigasztalta:

— Ne busulj édes jó apám, felséges királyom! Hát ha még minden jóra fordul?

És nyugodtan várta a három nap elteltét. A harmadik nap hajnalán megáll a királyi palota előtt egy ütött-kopott taliga. A fekete kecske szállt ki belőle és így szólt be a palota kapuján:

A TÓBI KUTYÁJA.

II.

Kis kutya gyorsan nő, kis fiu csak lassan.
 »Vezetem pórázon, hogy el ne szalasszam.«
 Így szólt Tóbi. Amde a vége nem ez lett,
 Mert biz' én úgy látom, hogy nem Tóbi vezet.

— Eljöttem király a lányodért!

A király-kisasszony elbucsuzott az édes szüleitől s hogy ne busuljanak olyan nagyon mosolygó orczával ült az ütött-kopott taligába.

A kecske csak egyet füttyentett s a taliga úgy eltűnt mindenestül, mint ha ott sem lett volna.

Nem sokára egy irdatlan nagy erdő kellős közepén állt meg egy sárból vert kunyhó előtt. Lesegitette a király-kisasszonyt a kecske és így szólt:

— Ne félj semmit! Arany hajadnak egyetlen szála sem fog kihullani. Ebben a sár-kunyhóban fogsz ugyan lakni, de ha jó leszel hozzám, áldani fogod a te uradat.

Nem lesz egyéb dolgod, mint hogy megsütöd nekem ebédre mindennap azt a kosfejet, amit haza hozok.

Ezzel a király-kisasszonyt bevezette a sárkunyhóba.

Sírt-ritt a király-kisasszony. Mit is tehetett volna egyebet? De amikor eszébe jutott, hogy az édes apjáért szenved, mindig megbékélt és nem zúgolódott, se nem kesergett.

Háromszor hullatták már le a fák a leveleiket és háromszor zöldültek ki újra, amióta ott éledélt a király-kisasszony a sár-kunyhóban és sütötte nap nap után a fekete kecskének a kosfej-ebédet.

Negyedszer kezdtek már sárgulni a falevelek, mikor egy hajnal-hasadéskor nagy csengés-bongásra ébredt a király-kisasszony. Kinyitja a szemét és körül néz, hát uramfia! . . . nem a sár-kunyhóban van már, hanem fényes, aranyos szobában, csipkés, bodros fehér selymes ágyban. Megrántja a feje fölött az arany száru csengőt, hát cifra-ruhás királyi eselédék rohannak be és alázatosan kérdik:

— Mit parancsol királyi felséged?

Aztán felöltöztették bíborba, bársonyba és vitték egy fényes, csillogó terembe. Ott gyémántos koronát tettek a fejére és arannyal ezüsttel kivert trónusra ültették.

A király-kisasszony még mindig azt tudta, hogy álmodik. Ekkor belép a terembe egy szép ifju koronás király, leborul a királyné előtte és szól imígyen:

— Légy áldott, hogy megmentettél! Én voltam a fekete kecske. Országom az irdatlan erdő, palotám a sár-kunyhó, királyi kocsim az ütött kopott taliga. Bűbáj alatt voltam. Egy bűbájos boszorka, az én halálos ellenségem hatalma alatt szenvedtem, azért, mert

nem akartam vele megosztani országomat. »Mind addig hatalmam alatt leszel« mondá, »míg egy szépséges király-kisasszonyra nem találsz, aki hűségesen követ a sár-kunyhóba, főzi a kosfej-ebédet és szenvedni veled a bűbájt: három évig, három hónapig, három hétig, három napig és három óráig.« Gondolhatod, hogy nem volt reményem a szabadulásra. Végre nagy szenvedés után megszánt a jó Isten és kezembe adta a te eltévedt királyi édes apádat. Oh, hogy fájt a szívem, mikor szenvedni láttam! De kegyetlen voltam, mert hogy szabadulni vágytam. És nem is csalódtam, mert gyermeki hűségemben rászántad magad az áldozatra, kiállottad azt a rettenetes próbát és megmentettél engem és egész országomat. Most arra kérek, hogy bocsáss meg és légy országom királynéja!

Igy könnyörgött szivre-ható hangon a király és leborult az ő királynéja előtt.

A királyné — mert már most az volt — szólni sem tudott, csak oda borult királyi férjének vállára és zokogott lelke nagy örömeiben.

Mekkorát nőtt még az öröme, boldogsága, midőn mosolygó arczával látta belépni az édes szüleit, az oly rég óta nem látott, az ezerszer elsiratott apát, anyát. Mert a bűbáj alól felszabadult király első gondja az volt, hogy tizenkétlovas arany hintót küldjön érettek.

Mire a fiatal királyné felocsudott a nagy boldogságból: mire elhitte, hogy nem az álom tündére játszik vele: akkorra már a két ország apraja-nagyja össze gyülekezett és csaptak olyan vig lakodalmat, hogy hét világra szállott a hire.

Gegus Ida.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LX. köt. 6-dik számában közölt rejtett nevek megfejtése:

Pál, Sári, János, Tamás, Borcsa, Teréz, Irén, Tibor, Kati.

Helyesen fejtették meg: Szent-Iványi Gabriella és Mariska, Szüts Gizi, Kazy Péter, Polyák Laczi, Günther Felicitas, Nagy Lenke, Vicza és Ernő, Gibitz Lujza és Mariska, Rhédey Zoltán, Schara Szerike, Aranka és Béla, Weisz Sándorka, Kálnitzky Márta, Lederer Sándor és Tibor, Szántó Olga és Ernő, Ferencz Ella és Pál, Gyárfás Laczi, Materny Rózsika és Margitka, Janzó Tihamér, Pap Lilike, Naschitz Gyuri, Kovács Mariska, Bing Miczi, Kontúr Noémi, Fiáth, Pál, Hertelendy Bandi, Holl Ernő, Szilágyi Ernő, Schödl Ervin, Könyöki Hona (Szép írásodat öröm olvasni. *F. b.*), Zombory Bözsike, Dobay E. (Jövőre egész nevedet ird ki, máskülönben nevedet nem közlöm, ha helyes megfejtést küldtél is be. *F. b.*), Kozma Irén, Ranschburg Béla, Poszlávszky Kálmán, Zsögöd Pista és Sanyi, Török Gabriella, Kalmár Endre, Kováts Bella és Géza, Péterfy Vilma, Ybl Mártha és Ida, Schnabel János és Béla, Schuch Ius, Bayer Anti, Szolner Tivadar, Kácsér Margit, Geréb Andor (Magad ird! *F. b.*), Kornstein Egon, Hajcsi Rózsai és Józsi, Tonheiser Zsella (?), Gyárfás Erzsike, Kállay Miklós, Poór Erna, Földiák Elvira, Hajdu Margitka, Sárkány Agátka, Sándor Kató, Feichtinger Edith, Mérey Dalma, Maresek Izabella, Faies Boldizsár, Mádér Hedvig és Emma, Lengyel Margit és Kálmán, Engelmann Henrik, Furman Lillyke, Ruhig Nándor, Márkus János, Rosenfeld Erzsike, és Dalma, Csorba Tivadar, Nicolini Eugenia, Blumenthal Rudolf, Ágfalvi Endre, Jákó Margit, Veres László, Schack Anna és Ella, Kövesi Jenő, ifj. Tiszti Lajos (Köszöntöm édes apádat! *F. b.*), Trebitsch Károly, Kovács Gyula, Szinyei-Merse Jenő, Richter Ilonka, Fehér Margitka, Ledermann Simon, ifj. Vojnich Guido, Herzog Dora és Vilma, Löw Lenke, Reisenleitner Mariska, Veress Bözsike (Gondos és csinos írásodat dicsérhetem. *F. b.*), Kelen László, ifj. Muraközy László, Magyar Pál, Vörösmarthy Iduka, Lukáts Sári, Mariska, Erzsi, Loránd és Dénes, Gál Rózsa és Szidonia, Sinkovits Clarisse és Ilma, Gerber Erzsi és Klárika, Politzer Leo, Horváth Alajos, Doromby Bandi, Zsigmondy Edith, Kummerer Paula, Nágel Pál, ifj. Metzger Ede, Kemény Géza, Dominigg Ilonka és Erzsike, Weiss Róbert, Ricska Laczika, Purgly Alice, Forster Jolán, Térfi Marianne, Schill László, Csatáry Jani, Véghelyi Lajos, Gál Pista és Jenő, Csongrádi Hona és Attila, Kovács Eszti, Klárika és Gyrka, Weiszberger Ani és Teri, Vámosy Loránt, Kálmán Juliska, Mikó Blanka, gróf Serényi László, Istvánffy Miklós,

Neumann Lina, Bába Rózsa, Velics Gabriella és Olga, Somogyi Jolán és Jenő, Hollós László, Medveczky Gyurika és Sándorka, Hirsch Emma és testvérei, Kulik Ilonka, Fekete Irén, Veress Gizi és Józsi, Lőrinczy Bandika, Schwarcz Böske és Ida, Pécs Mariska, Schönstein Mariska, Ponger József (Ha egyidejűleg küldöd két rejtvénynek a megfejtését, akkor nem szükséges mindegyiket külön-külön levelező lapra írnod. *F. b.*)

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörténvén, nyertes lett *Zsigmondy Edith, Budapestén*, kinek a jutalom-könyvet (*»Kis elbeszélések«*, az ifjuság számára írta *Ida néni*, számos képpel, díszes vászon-kötésben, a *»Forgó bácsi könyvtára«* című sorozat egyik önálló kötete) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »KIS LAP« LX. köt. 5-dik számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: Horváth Alajos, Doromby Bandi, Felméri Margit, Herzog Dora és Vilma, Szentkirályi Gyula, Kék Lajos, Veress Bözsike, Szinyei-Merse Jenő, ifj. Muraközy László, Hencz Alexandra és Pistika, Kelen László, ifj. Kleissl Gyula, Mikó Blanka, Vrána Antal.

— **Olvassátok!** —*Forgó bácsi tiz parancsolata.*

1. *Leveled papírosa sima szélü legyen és tiszta.*
  2. *Irkából tépett papírosra levelet ne irdj.*
  3. *Levelet be ne porozz, be ne poczázz.*
  4. *Leveleden mindig rajta legyen a kelet napja és helye.*
  5. *Ami a szerkesztőnek szól (közlés, megfejtés, gyűjtés), azt ne küldjed a kiadó-hivatalba.*
  6. *Ami pedig a kiadó-hivatalnak szól (előfizetés, elmaradt számok végetti felszólalás, bekötőtáblák, régi számok vagy kötetek megrendelése) azzal ne fordulj hozzám, a szerkesztőhöz.*
  7. *Leveled papírosa ne legyen rikoltó színü, se illatos.*
  8. *Csak fekete tentát használj írásra.*
  9. *Ismertlen s csakis családi körben járatos bevezető nevet ne használj.*
  10. *A szerkesztőségbe intézett levél állandó czime legyen: **Forgó bácsinak, a „Kis Lap“ szerkesztőjének.***
- Aki e tiz parancsolat ellen vét: magára vessen, ha levelét nem veszem figyelembe, vagy ha levele más iratok közé vegyülvén, elkallódik.*

F. b.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Szentkirályi Gyula. A megfejtés módja az, hogy a föl adott mondat egymásra következő két vagy több szavának szótagjaiból vagy betűiből kell egy-egy nevet összehozni, p. o.: »A kaján ostort érdemel.« Látod, ugy-e, a Jánost? Most már ezen a nyomon, ha újra elő veszed a feladványt, a többi nevet is össze róhatod. — **Tözsér Teréz.** A mese ez: Az egyszeri ember egy zsák almát kapott. Hogy egyenkint a kezébe veszi, tapasztalja, hogy valamennyi rothadt. »Ej, ezen könnyen segítünk!« mondá. »Közéje rakok néhány ép almát, attól ezek a betegek vissza kapják egészségüket.« És úgy tett, amint mondá. De mit tapasztalt? Harmad napra az a néhány ép alma is megromlott. (Valahogy ne alkalmazd derék kis tanuló társaid előtt!) — **Krobák Andor.** Van jeles feltaláló magyar is. Ilyen *Trinyi* József, kinek nagy e világ a gyújtószálat köszöni. Még ez előtt 60 esztendővel híre sem volt a *masinának* (így nevezte a nép); a vasutról is csak akkor tájt kezdtek rébesgetni hihetetlen dolgokat, hogy van t. i. egy fura jármű, amely »magától szalad«. De hát mesének tartotta mindenki. Távírónak, fotográfiának semmi nyoma, fonográfnek, telefonnak még ugy sem. Mind oly dolgok, amelyek nélkül ma már az életet el sem képzelhetjük. Ki tudja, ez az új évszázad miféle csodákat tart még fenn a számunkra. Fényképet, melynek magad vagy a szerzője, örömmel néztem s gyűjteményembe tettem. A te jó öreg apád, ha élne, ugyancsak bámulna a te büvös szekrényeden s az ő boszorkamester-unokáján! — **Faic Boldizsár.** Kéréssel fordulj a *kiadó-hivatalhoz*, amely szívesen küldi a választ. — **Kilczér Gyula.** A te rejtvényeid jól meg vannak szerkesztve, de már annyiszor jelentek meg különféle formákban, hogy olvasó társaid első pillanatra rányitnának. — **Donáth Clotilda.** A kedves sorok, meghozói a változatlan hűségnek, jól estek. Kérdéseire a következőkben válaszolok: »Kakuk a fészekben«: 1882. évi XXII. kötetben. »Az arany óra«: 1882. évi XXIII. köt. »Kitaszítva«: 1883. évi XXIV. köt. »Az igazi hős«: 1883. é. XXV. köt. »Katinka története«: 1883. évi XXV. köt. s végül »Lilike védenze«: 1884. évi XXVII. kötetben jelent meg. »Ezüst tizes«-re nem akadtam, de igenis »Az ezüst huszast« megtaláltam az 1879. évi XVII. kötetben. »A szenvedések iskolája« cziműre azonban nem akadtam rá. Örvendének, ha a régi elbeszélések újabb olvasása alatt, a régi szeretet és ragaszkodás érzelmei is megerősödnek a »Kis Lap« és szerkesztője, *Forgó bácsi* iránt, aki azokat teljes szívből viszonozza. — **Battihány Lily.** Előbb ketten Dundival választatok valamely nevet, s azután a »Levelezés« rovatában szólítsátok fel: hajlandó-e veletek levelezésbe bocsátkozni? Még eddig alig fordult elő eset, hogy a felszólított olvasó-társ ne szívesen válaszolt volna az ajánlatra. Szükséges azonban, hogy a

nevezett rovatban szabatos lakcímeket közöljétek. — **Schuch Ilus.** Már hogy haragudna meg az ember az oly kedvesség miatt, amelyet te mutatsz irányomban? Rajzolsz egy galambot, amely szíves üdvözetkép nefelejts-virágot hoz a csőrében. Sőt nagyon köszönöm ezt a bájos megemlékezést és a sok mellé az én külön »Kis Lap«-levéltáromban helyeztem el. — **Vass Matild.** Ügyes. Besoroztam. — **Schmid Misike.** Kis legényből, aki csak most tanult bele a tollforgatásba, egészen jó írás. — **Kovács Mariska.** Magam jártam utána. Reménylem, azóta rendben van s hogy nem lesz több panaszra okod. — **Kelen László.** A helyre-igazitással sem növekedett meg annak becsé. Jobb, ha egyebet eszelsz ki. Csak keress és találsz. — **Bpest. (febr. 13.)** Ilyen keletű sorokat vettem, melyek többféle rejtvényt közölnek, de névtelenül. Ilyen levélre azonban nem lehetek tekintettel. — **J. Endréné.** Szívesen teljesítettem a méltányos kérést. Örvendeztessen meg hova előbb azzal a kellemetes hírrel, hogy Tiborka szerencsésen fölépült. — **Schack testv.** Csak egy irányban olvasható, pedig ennek a megoldásnak legalább is kettős az iránya minden koczkára nézve: balról jobbra s fölülről lefelé. — **Ullein Tónika.** Hogy is hívták a te édes anyádat, mikor a te korodban volt? Csak elszabaduljak tavasszal, bizony nálatok nézek. — **Sinkovits testv.** Soraitok kedves tudomásul veszem. — **Szűts Gizike.** Azt a nevet pihentetnem köll, annyiféle alakban fordult már elő. — **Hirsch testv.** A pótolandó szavaknak nincs értelmök. A 3. számúnak sorát ejtem. A küldemény rajzolatí része tehetségre mutat. — **Vámosy Loránt.** Mily különös! Te ágyból irsz, én meg ágyból felelek. De már az én állapotom is javulóban van. — **Perci testv.** Nem bírtam kiköszödni a rejtvényetekből. A »magyar« hol is bujkál benne? — **Szmrecsányi testv.** Ti alig várjátok az »Ösök kincse« elbeszélés végét, mások meg abban reménykednek, hogy eltart őszig. És furcsa: mind a két ohajtás az érdeklődés jele. Hát ti még soha sem láttátok eleven Roszcson Ferkét? Pedig annyi példányban forog! — **Kalmár Endre.** Gondosabban ird le. — **Szt. Iványi testv.** Már így megint minden jól van. Örvendek. — *Több levélről a jövő számban.*

LEVELEZÉS.

Vadász Margit és *Ilona* (Gyöngyös) levelezni óhajtának *Harangi Klárikával* és *Török Gabriellával*; *Furman János* meg (*Miskolcz, Régi posta-utca 31.*) képes lev. lapok váltására ajánkozik.

ROVÁS.

W. T. Minden jó volna. A megfejtés mind helyes. De tépett szélű levelet olybá tekintek, mint ha nem is vettem volna. **F. b.**